4009 - Teoria i pràctica del joc motor

Curs acadèmic: 2026-27
Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Barcelona
Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Matèria: Manifestacions de la motricitat humana **Tipus matèria:** Obligatòria
Tipus assignatura: Obligatòria
Departament: Educació Física
Idiomes: Català
Curs: 3r **Semestre:** 5è
Crèdits ECTS matèria: 24
Crèdits ECTS assignatura: 6

Configuració de l'assignatura

Crèdits ECTS teoria: 2 **Grups teoria:** 2
Crèdits ECTS pràctica: 4 **Grups pràctica:** 4
Hores de docència setmanal: 4,5

Hores de dedicació de l'alumnat

Presencials: 60
Treballs dirigits: 45
Treball autònom: 45

Professorat

Nom	Coordinador	Crèdits	Correu electrònic
Unai Sáez de Ocáriz Granja	Sí	4	usaez@gencat.cat
Paula Pla Pla	No	2	paulapla@gencat.cat

Competències bàsiques

1. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
3. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències generals

1. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica/capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
2. Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals)
3. Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes/capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).
4. Desenvolupar habilitats d'adaptació a noves situacions, resolució de problemes i treball autònom.
5. Desenvolupar habilitats de relació interpersonal i de comunicació.
6. Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat en la intervenció professional.

Competències específiques

1. Identificar i analitzar els trets estructurals i funcionals de l'activitat física i de l'esport.
2. Aplicar els coneixements adquirits en l'activitat física i de l'esport a la pràctica professional.

Recomanacions sobre els coneixements previs per a l'assoliment dels objectius de l'assignatura

En la formació de grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport hi ha un gran bloc de matèries constituït per totes aquelles manifestacions de la motricitat, ja siguin esports o d'altres pràctiques motrius (expressió motriu, activitats a la natura, dansa,...). Aquesta assignatura dirigeix l'atenció al joc motor, una de les manifestacions motrius de les que es pot servir el graduat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

L'assignatura pretén que l'alumnat aprengui a identificar les propietats de qualsevol joc motor així com les relacions que s'estableixen entre els participants. L'alumnat també aprendrà a reconèixer els efectes que es poden originar sobre les conductes motrius dels participants, a partir d'una visió sistèmica que integri les dimensions biològica, cognitiva, afectiva-emocional i social. L'assignatura mostra exemples de resolució de problemes i casos de l'aplicació del joc motor en contextos d'educació formal i no formal.

Amb finalitats docents, es poden enregistrar imatges que identifiquin l'alumnat i altres persones que participen en les activitats acadèmiques. Aquestes imatges només s'utilitzen per impartir docència i avaluar els coneixements de l'assignatura, i no es permet la seva difusió fora de l'entorn estrictament docent.

Objectius

- Reconèixer la lògica interna del qualsevol joc, la seva classificació a partir de criteris pertinents, els models universals per la seva anàlisi, els processos que desencadenen els diferents dominis d'acció motriu, les dimensions biològica, afectiva-emocional, cognitiva i relacional de les conductes motrius, la catalogació de conductes motrius.
- Identificar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu corresponents a la relació que manté el jugador amb els altres participants, amb l'espai, amb el material, amb el temps.
- Analitzar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu a partir de diferents models operatius.
- Interpretar de forma integrada i sistèmica dades derivades de l'observació de situacions de joc en relació al seu significat en un context determinat de l'àmbit l'educació física i l'esport.
- Interpretar a partir de l'anàlisi estructural dels jocs els valors i drets d'igualtat de gènere, respecte als altres i de cultura de pau associats als jocs.
- Modificar regles de joc per establir les condiciones més favorables per promoure diferents valors o aprenentatges.

Continguts

- **Bloc 1: Les propietats del joc motor.**
- **Bloc 2: Diversitat d'experiències motrius.**
- **Bloc 3: El joc motor com un sistema de decisions.**

Activitats formatives

Activitats dirigides

- Aprenentatge basat en problemes (ABP)
- Entorns col·laboratius
- Exposició de treballs
- Fórums/Debats
- Seminaris

Classes presencials

- Pràctica d'Activitat Física i Esportiva
- Pràctica d'aula

Treball autònom de l'estudiant

- El·laboració d'apunts
- Estudi individual
- Lectures

Activitats d'avaluació

A1. Activitats d'Aula

Ponderació: 15%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 0,5
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Realització de 10 activitats d'aula vinculades als continguts teòrics de l'assignatura. Perquè aquesta activitat sigui qualificada, l'alumnat haurà d'haver lliurat un mínim de 6 activitats en els terminis establerts.

Objectius associats a l'activitat

- Analitzar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu a partir de diferents models operatius.
- Identificar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu corresponents a la relació que manté el jugador amb els altres participants, amb l'espai, amb el material, amb el temps.
- Interpretar a partir de l'anàlisi estructural dels jocs els valors i drets d'igualtat de gènere, respecte als altres i de cultura de pau associats als jocs.
- Interpretar de forma integrada i sistèmica dades derivades de l'observació de situacions de joc en relació al seu significat en un context determinat de l'àmbit l'educació física i l'esport.
- Modificar regles de joc per establir les condiciones més favorables per promoure diferents valors o aprenentatges.
- Reconèixer la lògica interna del qualsevol joc, la seva classificació a partir de criteris pertinents, els models universals per la seva anàlisi, els processos que desencadenen els diferents dominis d'acció motriu, les dimensions biològica, afectiva-emocional, cognitiva i relacional de les conductes motrius, la catalogació de conductes motrius.

A2. Gran Joc

Ponderació: 10%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 0,5
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Prova d'avaluació orientada a valorar la comprensió i aplicació dels coneixements relacionats amb el Gran Joc desenvolupat durant l'assignatura.

Objectius associats a l'activitat

- Analitzar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu a partir de diferents models

operatius.
- Identificar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu corresponents a la relació que manté el jugador amb els altres participants, amb l'espai, amb el material, amb el temps.
- Interpretar a partir de l'anàlisi estructural dels jocs els valors i drets d'igualtat de gènere, respecte als altres i de cultura de pau associats als jocs.
- Interpretar de forma integrada i sistèmica dades derivades de l'observació de situacions de joc en relació al seu significat en un context determinat de l'àmbit l'educació física i l'esport.
- Modificar regles de joc per establir les condiciones més favorables per promoure diferents valors o aprenentatges.
- Reconèixer la lògica interna del qualsevol joc, la seva classificació a partir de criteris pertinents, els models universals per la seva anàlisi, els processos que desencadenen els diferents dominis d'acció motriu, les dimensions biològica, afectiva-emocional, cognitiva i relacional de les conductes motrius, la catalogació de conductes motrius.

A3. Anàlisi de jocs

Ponderació: 25%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 2
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Prova d'anàlisi de jocs motors orientada a identificar-ne els trets estructurals, interpretar-ne la lògica interna i relacionar-los amb els continguts teòrics de l'assignatura.

Objectius associats a l'activitat

- Analitzar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu a partir de diferents models operatius.
- Identificar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu corresponents a la relació que manté el jugador amb els altres participants, amb l'espai, amb el material, amb el temps.
- Interpretar a partir de l'anàlisi estructural dels jocs els valors i drets d'igualtat de gènere, respecte als altres i de cultura de pau associats als jocs.
- Interpretar de forma integrada i sistèmica dades derivades de l'observació de situacions de joc en relació al seu significat en un context determinat de l'àmbit l'educació física i l'esport.
- Modificar regles de joc per establir les condiciones més favorables per promoure diferents valors o aprenentatges.
- Reconèixer la lògica interna del qualsevol joc, la seva classificació a partir de criteris pertinents, els models universals per la seva anàlisi, els processos que desencadenen els diferents dominis d'acció motriu, les dimensions biològica, afectiva-emocional, cognitiva i relacional de les conductes motrius, la catalogació de conductes motrius.

A4. Desenvolupament de coneixements teòric-pràctics aplicats

Ponderació: 50%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 2
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Prova final de desenvolupament orientada a valorar la integració i aplicació dels continguts teòrics i pràctics de l'assignatura.

Objectius associats a l'activitat

- Analitzar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu a partir de diferents models operatius.
- Identificar els trets estructurals dels jocs en els diferents dominis d'acció motriu corresponents a la relació que manté el jugador amb els altres participants, amb l'espai, amb el material, amb el temps.
- Interpretar a partir de l'anàlisi estructural dels jocs els valors i drets d'igualtat de gènere, respecte als altres i de cultura de pau associats als jocs.
- Interpretar de forma integrada i sistèmica dades derivades de l'observació de situacions de joc en relació al seu significat en un context determinat de l'àmbit l'educació física i l'esport.
- Modificar regles de joc per establir les condiciones més favorables per promoure diferents valors o aprenentatges.
- Reconèixer la lògica interna del qualsevol joc, la seva classificació a partir de criteris pertinents, els models universals per la seva anàlisi, els processos que desencadenen els diferents dominis d'acció motriu, les dimensions biològica, afectiva-emocional, cognitiva i relacional de les conductes motrius, la catalogació de conductes motrius.

Requisits avaluació continuada (específics)

Condicions per superar l'assignatura

Per superar l'assignatura en avaluació continuada serà necessari:

- Obtenir una qualificació final igual o superior a 5 punts sobre 10.
- Assolir les notes mínimes establertes en les activitats A1, A2, A3 i A4.
- Complir els requisits de participació i assistència establerts per a l'avaluació continuada (**un mínim del 80% de participació activa** en les sessions pràctiques de l'assignatura).

Reavaluació

L'alumnat que obtingui una qualificació final inferior a 5 punts però igual o superior a 2 punts podrà presentar-se a la prova de reavaluació de l'assignatura d'acord amb la normativa vigent del centre.

Condicions específiques si l'alumnat no pot fer pràctiques o una activitat d'avaluació

Si un alumne o alumna no pot realitzar la pràctica motriu per estar lesionat/da (degudament justificat), realitzarà presencialment l'observació de la pràctica i lliurarà al final de la sessió un informe descriptiu, crític i reflexiu de la pràctica observada.

Requisits avaluació única

Requisits específics

Per acollir-se a l'avaluació única, l'alumnat haurà de:

- Presentar la sol·licitud dins dels terminis establerts.
- Participar activament en un mínim de 8 sessions pràctiques presencials obligatòries.
- Desenvolupar de manera autònoma les activitats i tasques proposades.
- Mantenir una planificació i seguiment adequats de l'assignatura.
- Assistir a les tutories de seguiment establertes pel professorat.

L'incompliment d'algun d'aquests requisits comportarà la qualificació de no presentat.

Activitats d'avaluació única

AU1. Prova escrita (2 hores)
Ponderació: 60%
Nota mínima per fer mitjana: 4 punts
Reavaluable: No

AU2. Prova oral de cas pràctic (20 minuts)
Ponderació: 40%
Nota mínima per fer mitjana: 4 punts
Reavaluable: No

La prova oral consistirà en la resolució i defensa d'un cas pràctic relacionat amb els continguts teòric-pràctics de l'assignatura. L'alumnat disposarà de 10 minuts de preparació i 10 minuts d'exposició i resposta a preguntes.

Condició de superació

L'assignatura se superarà amb una qualificació final igual o superior a 5 punts sobre 10.

Bibliografia i altres recursos

Alcaraz-Muñoz, V., Cifo Izquierdo, M. I., Gea García, G. M., Alonso Roque, J. I., & Yuste Lucas, J. L. (2020). Joy in Movement: Traditional Sporting Games and Emotional Experience in Elementary Physical Education. Frontiers in Psychology, 11, 588640. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.588640

Alonso, J. I., Lagardera, F., Lavega, P., & Etxebeste, J. (2018). Emorregulación y pedagogía de las conductas motrices. Acciónmotriz, 21, 67-76.

Durán, C., Lavega, P. Salas, C. Tamarit, M. & Invernó, J (2014). “Educación física emocional en secundaria. El papel de la sociomotricidad [Emotional Physical Education in Secondary School. The Role of Sociomotricity].” Apunts. Educación Física y Deportes 117, 23–32. doi:10.5672/2014-0983.es.(2014/3).117.02

Duran, C., & Costes, A. (2018). Efecto de los juegos motores sobre la toma de conciencia emocional. Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y del Deporte, 18(70), 227-245.

Dugas, E. (2011). Domains d’action et agressivite motrice en education physique scolaire. International Journal of Violence and School, 12, 2-25.

Enciclopedia Catalana (2005). Tradicionari, Enciclopèdia de la cultura popular de Catalunya Jocs i Esports tradicionals, Volum 3, Barcelona: Enciclopèdia catalana.

Etxebeste, J., Urdangarin, C., Lavega, P., Lagardera, F., & Alonso, J. I. (2015). El placer de descubrir en praxiología motriz: La etnomotricidad. Acciónmotriz, 15, 15-24.

Guillemard, G.; Marchal, J.CL.; Parent, M.; Parlebas, P.; y Schmitt, A. (1988). Las cuatro esquinas de los juegos. Lleida: Agonos.

Lagardera, F. (2007). La conducta motriz: un nuevo paradigma para la educación física del siglo XXI. Revista Conexões, 5(2), 1-22.

Lagardera, F. (2021). Educación de las conductas motrices: Leer, comprender y aplicar a parlebas. Acciónmotriz, 27, 8-31.

Lagardera, F – Lavega, P (2003). Introducción a la praxiología motriz. Barcelona: Paidotribo.

Lagardera, F y Lavega, P (eds).(2004). La ciencia de la acción motriz. Lleida, Col.lecció Motriu. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.

Lagardera, F., Lavega, P., Etxebeste, J., & Alonso, J. I. (2018). Metodología cualitativa en el estudio del juego tradicional. Apunts: Educación física y deportes, 134, 20-38. https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2018/4).134.02

Lavega, P. (2000). Los juegos y deportes populares-tradicionales. Biblioteca temática del deporte. Barcelona: INDE

Lavega, P.; Lagardera, F.; Molina, F.; Planas, A., Costes, A i Sáez, U. (2006) Els jocs i esports tradicionals a Europa: entre la tradició i la modernitat. Revista Apunts d'Educació Física. 85; 68-81

Lavega-Burgués, P., Luchoro-Parrilla, R. A., Serna, J., Salas-Santandreu, C., Aires-Araujo, P., Rodríguez-Arregi, R., Muñoz-Arroyave, V., Ensenyat, A., Damian-Silva, S., Machado, L., Prat, Q., Sáez de Ocáriz, U., Rillo-Albert, A., Martín-Martínez, D., &Pic, M. (2020). Enhancing Multimodal Learning Through Traditional Sporting Games: Marro360°. Frontiers in Psychology, 11, 1384.https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01384

Lavega, P., March, J. y Filella, G. (2013). Juegos deportivos y emociones. Propiedades psicométricas de la escala GES para ser aplicada en la Educación Física y el Deporte. Revista de Investigación Educativa (RIE),31(1), 151-165.

Lavega, P. (2018). Educar conductas motrices. Reto necesario para una educación física moderna. Acción Motriz, 20,73-87.

Lavega-Burgués, P., Mallén-Lacambra,C., &Pic, M. (2022). Educating Relationaland Emotional Well-Being in Girls and Boys Through Traditional Paradoxical Games. En P. Gil-Madrona (Ed.), Handbook of Research on Using Motor Games in Teaching and Learning Strategy(pp. 1-19). IGI Global.

Lavega-Burgués, P., March-Llanes,J., &Moya-Higueras, J. (2018). Validation of gamesand emotionsscale (GES-II)to studyemotionalmotorexperiences. Journalof SportPsychology, 27(2), 117-124.

Lavega, P., Prat, Q., Sáez de Ocáriz, U., Serna, J., & Muñoz-Arroyave, V. (2018).Reflection-on-action learning through traditionalgames. The case of la pelotasentada (sitting ball) / Aprendizaje basado en la reflexión sobre la acción a travésde los juegos tradicionales. El caso de la pelota Sentada. Cultura yEducación,30(1), 142-176.

Lavega, P.,Sáezde Ocáriz, U., Lagardera, F., March-Llanes, J., & Puig, N. (2017). Emotional experience inindividual and cooperative traditional games. A gender perspective. Annals of Psychology, 33(3), 538-547.https://doi.org/10.6018/analesps.33.3.260811

Muñoz-Arroyave, V., Lavega-Burgués, P., Costes, A., Damian, S., & Serna, J. (2020). Los juegos motores como recurso pedagógico para favorecer la afectividad desde la educación física. Retos, 38, 166-172. https://doi.org/10.47197/retos.v38i38.76556

Muñoz-Arroyave, V., Lavega-Burgués, P., Pic, M., Sáez de Ocáriz, U., & Serna, J. (2020). Los juegos tradicionales y los estados emocionales en educación secundaria y bachillerato. Journal of Sport Psychology, 29(5), 73-80.

Navarro, V. (2002). El afán de jugar. Teoría y práctica de los juegos motores. Barcelona: INDE.

Navarro, V. (2008). Aplicaciones pedagógicas del diseño de juegos motores de reglas en educación física. Ágora para la educación física y el deporte, 13(1),15-34.

Parlebas, P. (ed.).(2001). Juegos, deporte y sociedad. Lexico comentado de praxiología

motriz. Barcelona: Paidotribo.

Parlebas, P. (2010). Les jeux paradoxaux. Revue EPS, 343, 23-25.

Parlebas, P. (2010). Coopération et opposition dans les sports et jeux traditionnels. Revue EPS, 343, 26-28.

Parlebas, P. (2017). La aventura praxeológica. Málaga: Junta de Andalucía.

Sáez de Ocáriz, U. (2011). Conflictos y educación física a la luz de la praxiología motriz. Estudio de caso de un centro educativo de primaria [Ph.D. Thesis, Universitat de Lleida]. En TDX (Tesis Doctorals en Xarxa). http://www.tdx.cat/handle/10803/53637

Sáez de Ocáriz, U., & Lavega, P. (2013). Transforming conflicts in primary school physical education through games: Application of the conflictivity index. Culture and Education, 25(4), 549-560.

https://doi.org/10.1080/11356405.2013.10783161

Sáez de Ocáriz, U., & Lavega-Burgués, P. (2014). Hacia una trasnformación de los conflictos motores en Educación Física. Cultura, Ciencia y Deporte, 9(25), 43-55. https://doi.org/10.12800/ccd.v9i25.388

Sáez de Ocáriz, U., & Lavega-Burgués, P. (2020). Development and Validation of Two Questionnaires to Study the Perception of Conflict in Physical Education. International Journal of Environmental Research and Public Health, 17(17), 6241. https://doi.org/10.3390/ijerph17176241